

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Replica Ioan. Eckii Adversvs Scripta secunda Buceri
apostatæ super actis Ratisponæ**

Eck, Johannes

Ingolstadii, 1543

VD16 E 416

In concordia Augustae exclusum, ne sola fides iustificaret.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30106

LUTHERANI CONSERVANT NON

Eccl^ocordia bis concepit. Wievol durch Martin Luther vnd ander seit
 Augusta. anhenger an lange zeit her/vil geschriben gepredigt/vnd in den
 gmainen vnuerstendigen La yen/ einbilden haben wöllen: das
 der glaub allain recht mich: / duraus auch laider nitt allain vil
 seelen vnd menschen verfüt/sonder/ verächtlich/vnchristlich
 leben eruolgt. Ist sollichs mit w^r er gschrift abgelaint / vnd
 widersicher/ sonil erwisen / vnd das sie bekennen / vnd sich
 erklärt haben / wie auch beschehen vnd beschlossen ist / das dis
 wörlein A L L A J N oder S O L A. welches um der heiligen
 geschrift mit erfunden würdt oder gebraucht / hinfür bey dem
 glauben ausgelassen / vnd mit gesetz werden soll / Das allain
 der glaub gerecht vnd selig mache. In gratiam Buceri vertam
 Latine , vt hic videat tanquam in speculo mendacium su-
 um . Quamuis per Martinum Lutherum & alios adhes-
 rentes, hactenus longo tempore fuerint multa scripta, pre-
 dicata , & plebi & rudi laico voluerunt imprimere , fidem
 solam iustificare t ex quo , proh dolor , non modo plur-
 imæ animæ & homines seducuntur , sed etiam secuta est
 vita contemptibilis & minus Christiana . Huiusmodi ve-
 ris scripturis sunt repulsa, & aduersarij in tantum instruci,
 quod satentur & se declararunt , sicut & actum est & con-
 clusum , quod hæc vocula sola, que in sacris literis non in-
 venitur , nec visitatur , deinceps omittatur circa fidem , &
Respōde-
te oēs Lu-
therani, si
potestis.
 nō ponatur, qd sola fides iustificat, aut saluum faciat. Iaces
 Bucere. An contra mentem gloriatus sum? Aderant Ioan-
 nes Fridericus Saxo iā Elector , illustrissimus princeps Ge-
 orgius Marchio Brandenburgen. Melanchthon, Brentius
 & Schinopftvbi Bucer & Capito cum Zwinglianis latebat,
 sicut noctuæ, nec in publicum prödibant.

At forte ad Ratisponam cōfugies, q conquestus sum in
 Apologia , nulum notarium iuratum fuisse in colloquio
 ordinatum , sicut petij , & mecum obseruatum fuit Lip-
 sitz , Baden in magnis disputationibus , & nouissime Vuor
 ma

D I C E N D V M S O L A F I D E S .

Fol. 44

maciae. At quia vos Lutherani cum Eckium omnibus bos
nis & eruditione nudatis, memoriam tamen permittitis,
cuius beneficio verissime acta narrabo. Articulo quinto
submotis his, quæ libro inerant, alia declaratio fuit sub-
stituta, qua fuit permissa Lutheranis forma docendi, sola
fide iustificamur, cum additione ut in libro. Ego restitu-
ex tribus fundamentis. Primo, quia Augustæ cesserant in Fol. 9
hac vocula, id quod iam probauimus. Secundo, quia sacra
scriptura non vteretur hac forma. Tertio, quia esset scanda-
losa forma, & hoc probauit ex multis verbis Lutheri in visi-
tatione Saxonica antiqua. Multi, dum audierunt, ut so-
lummodo credatur, omnia ipsis remitti peccata, fingunt
sibi fidem, & putant se mundos esse, per quod fiunt teme-
rarij & securi. Huiusmodi autem carnalis securitas peior est
cum errore, quam ante hoc tempus vñquam fuit. Et in Visitatione
noua ducis Henrici Saxonis visitatione ait Luther: Error
iste est peior omnibus, qui fuerunt ante hoc tempus, quā-
do ad prædicationem de remissione credunt sibi remissa
peccata, & ita fiunt securi & sine timore. Et ibi: Pœnitentia
& lex pertinent ad fidem communem: Ideo illa debet
doceri ante fidem, quam Paulus nominat iustificantem,
quæ delet peccatum, quod non facit fides sine præcepto
& pœnitentia. Alioqui populus errat super verbo, fides. In-
fra: Fides non potest esse sine austera pœnitentia & tremo-
re ante deum, hoc sæpe prædicandum, ne homines sint
in falsa opinione, ut existiment se habere fidem, cum lon-
ge absunt.

Nihil autem profeci his motiuis, sed Bucer obstabat, etiā
Paulum vti hac voce sola, quando dicit, Iustificatis gratis p Rom. 3,
gratiam. Risi impudentiam apostatæ, cum Paulus ibi dicit Gratis i.
iustificatos per gratiā, non meminit fidei. Et ex qua Gramma-
tica didicit gratis, id est, solum. Et cum obstinate per-
mata, solum nos ua Gramma-
tica.

LUTHER CONTRA SOLAM FIDEM.

Fol. 155
A maiori-
tate uoto-
rum con-
clusum.
durarent in semel concepto errore, obieci eis scripturas, ve-
lut obiter in Apologia retuli. Quibus omnibus, et si euide-
tissimis ac efficacissimis, nihil profeci, sed à maiori parte
conclusum fuit secundum formam conceptam. Ego puta-
bam in causa fidei non concludendum secundum maiore
partem. Quare mox conquestus sum reverendissimo do-
mino legato bonæ memorie & relato libro ad principes,
licet infirmus, monui tamen principes speciatim, ut caue-
rent ab hoc inserto errore.

Arbitror me satis superque satisfecisse omnibus bo-
nis & integris, nec quicquam medixisse falsi, sed Buce-
rum turpiter iacere prostratum, & in aperto mendacio
conuictum.

Promiserat Luther se omnes articulos producturum
conciliatos, etiam eos qui reiecti essent in aliud tempus,
at mox substituit in quinto. Ego intra me Plautinum illud
cogitabam: Canterbury rideo, cœptum, non finitum.

SOLI DEO GLORIA.

EXPVRGATIO ECKII
ab infamacione biliosa
Buceri.

¶ Christiano Lectori bene agere.

Buceri
mordaci-
tas:
Eligionem pie tractandam esse nemo cor-
datus ambigit, at ego in eos incidi, qui non
solum irreligiose, impie ac blasphemie sacra
tractant, sed effrontes omnia conuicijs, syco-
phantijis & mendacijs agunt, in negocio ali-

quo ciuili intolerabilibus. Tali Megarico commento op-
pugnat me excucullatus Bucer, dum sacris literis & patru-
sententijis agere deberet, id quod ego præstiti in disputatio-
nibus

nibus Lipsiæ, Baden & Vuormaciæ. Ille iniurij agit & calu
mnijs, & canina vtens facundia, extra chorum saltat, vt lis
bidini maledicendi satisfiat. Nam dum superiori anno acta
Ratisponæ in Comitijs euulgasset, multisq; iniurij oneraſ
set catholicos principes, & pleraq; perperam recenseret, &
à veritate aliena, respōdi Apologia pro legato & Christia-
nis principibus, expectans quid Bucer obijcere posset. Inte-
rea amicus mihi Buceri acta versa in Germanicum transmi-
ſit, quæ non curauit legere, arbitratus eum candide vertisse
librum proprium. Post multum vero temporis retulit mi-
hi catholicus, Bucerum scripsisse me mortuum in illis ipsis
actis Germanice versis. Ingredior librum, & quæro, inue-
nio fraudes, dolos, imposturas Sinonis istius. Non enim
librum Latinum verterat, sed penitus alium supposuerat. Infanīæ
Odij, quanta impietate. Pollicetur Marchioni Electori de-
um Teutonibus placatum, si cum Lutheristis concorde-
mus. Victoriam promittit contra Turcam, si per fidem ad
deum redeamus. Utque Christus nobiscum iturus fit con-
tra Turcam & Capitaneus exercitus (ac si Christus gaude-
ret ire cū excucullatis monachis, periuris sacerdotibus, cū
impijs & sacrilegis militibus) Pollicetur erigendas Græciæ
ecclesiæ. Hui quām belle. Ecclesiæ in Germania destruit,
& promittit se erecturum ecclesiæ in Græcia lactat vocati-
onem suam & officium suum. Quis vocavit eum? quando Vocatio
hinc inde vagabatur cum Oecolāpadio & Hedione. Quis Buceri.
vocavit eum, vt oppugnaret eucharistiam, & Zuingiani
ſum non ſolum fuſciperet, ſed etiam tueretur contra or-
ganum dei & magiſtrum ſuum Lutherum? Cogitur tamē
verum fateri, Lutheranos ſuos non offendere euāgelium
in vita. Viginti annis teſtatur nos vocatos ad poenitētiā,
quasi non à Christo ſimus vocati ad poenitentiam conti-
nue à M. & D. annis. Fateor deum nos vocare ad poenite-
tiā, ſed vos deuocatis homines à poenitentia ad ſectas,

M quia